

Kjak

Felagið Línuskip

Landsstýrið avhøvdar línuskipaflotan

Við grova mismuninum, sum landsstýrið ger í sambandi við býtið av kvotum, eru landsins kosnu politikarar við at taka lívið at tí mest arbeiðsskapandi partinum av føroyskari fiskivinnu, nevniliga húkaflotanum.

Fyrst tók landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum kvotuna á Flemish Cap, sum línuflo­tin hevur søgulig rættindi uppá, og gav hesa kvotuna til flaka­skipini, ið frammanundan hava nóg mikið og klára seg væl uttan hesa kvotuna. Nú er sami landsstýrismaður, við vælsignilsí frá restini av landsstýrinum, í ferð við at býta makrelkvotuna soleiðis, at tey skipini, sum eru ringast fyri, onki fáa, meðan teir fáu eigararnir av nótaflotanum, ið bókstaviliga sæð svimja í kvotum og inntøkum, fáa so at siga alla hesa nývunnu kvotuna.

Talan er enntá um eina kvotu, sum í stóran mun er vorðin til upp á bekostning av botnfiskinum, sum línuskipini og útróðrabátanir skulu liva av. Makrelurin

– í so stórum nøgdum sum seinnu árinum – er uttan iva ein av høvuðsorsøkunum til, at so lítið yngul kemur undan, tí hetta er partur av føðini hjá hesum stovni. Millum annað tí eru botnfiskastovnarnir so illa fyri í lötuni.

Neyðugt er at geva Húkaflotanum móguleika fyri, at gagnnýta kvotuna, uttan at vit skulu fiska hana sjálvir, og eru tað fleiri móguleikar fyri hesum, um politiski viljin er tilstaðar.

Við handfaringini av toskakvotuni á Flemish Cap, og tað sum liggur í kortunum í sambandi við makrelkvotuna, er landsstýrið í ferð við at taka lívið av bæði línu- og útróðarflotanum. Hetta hóast bæði landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum – og enn tá løgmaður – á fiski-

vinnufundi á Tofum í februar høgt og heilagt lovaðu, at býtingin av makrelkvotuni skuldi koma allari føroyskari fiskivinnu til góðar.

Makrelkvotan er ásett, men enn er hon ikki býtt millum skipini. Hóast vit hava fingið greiðar ábendingar um, at onki verður í okkara

part, vilja vit staðiliga heita á landsstýrismannin í fiski- vinnumálum og løgmann um virka ímóti at geva línuflo­tanum mønustingin. Hetta kunnu tit báðir og restin av landsstýrinum forða fyri, um tit geva okkum ein minni part av kvotuni, eins og bæði rækjuskip, djúpvatnstrolarar,

partrolarar og ísfiskatrolarar annars, fáa. Sostatt er tað bert húkaflotin, sum onki fær. Hetta er botnórættvíst, tí tað ikki minst húkaflotanum fyri at takka, at Føroyar er vorðið eitt vælferðarsamfelag.

Eitt tað mest groteska í handfaringini av makrelkvotuni er, at tað ikki so mikið sum ber hjá línuskipunum og útróðrarbátunum at útvega sær eitt sindur biligari agn. Ístaðin mugu vit keypa dýran makrel úr Hollandi til agn. Hetta er himmalrópandi illa fyriskipað av politisku skipanini og vísir vanvirðingina fyri okkum sum skipabólkum.

Tit hava móguleika fyri at broyta hesi órættvísu viðurskiftini, og tað krevja vit av tykkum sum politikarar.

Við at geva húkaflotanum

somu rættindi, sum restin av flotanum, kunnu tit bjarga hundradtals arbeiðsplássum og tryggja figgjarliga grundarlagið hjá øllum teimum familjum, ið annars verða raktar av tykkara politikki.

Eitt rættvísari býti hevur litla og onga ávirkan á raksturin hjá eitt nú nóta­skipunum, sum eru sera væl fyri figgjarliga – júst orsakað av stórum og góðum kvotum – men hevur avgerðandi týðning fyri okkara flota og manningar tess.

Vegna Felagið Línuskip
Hálvdan Gudmundsen,
formaður
Óli Matras Lassen,
næstformaður
Kristmund Johannesen
Tommy Sivertsen
Haldan Haldansen

Thormund Johannesen
Skipsførari og Skipsverkfrøðingur M.Sc.

Hvat bagir fiskivinnuni, og er tað nakað grøðandi, sárini hennara?

Fyri stuttum er gjørd “Umsitingarætlan fyri toska-, hýsu- og upsastovnarnar í føroyskum sjóøki”, at nýta sum grundarlag fyri framhaldandi fiskivinnupolitikki.

Læs uppritið, og má ásanna, at setningurin, um, gjøgnum eina tillagingarskipan, at náa eini langtíðarve­iðureglu, sum skal tryggja eina lívfrøðiliga og búskaparliga burðardyggja fiskivinnu, er bæði skilagóður og alneyðugur.

Setningurin nevni­r fyrst lívfrøðiliga og síðani búskaparliga, men tað búskaparliga kundi eins væl verið strikað, tí uppritið, frá enda í annan, viðgerð einans hvussu vit náa tí lívfrøðiligu burðardygðini. Tað

búskaparliga verður ikki tikið uppá tungu.

Um tann lívfrøðiliga burðardygðin er endamálið í sjálvum sær, var skilabest heilt at halda uppat at fiska, tí náttúran skipar seg óivað best sjálv, uttan okkara uppiblanding.

Vit vita tó øll, hóast rithøvundarnir til uppritið sýnast at hava gloymt tað, at tað er av búskaparligum ávum, at vit fiska, og tí skal tað búskaparliga koma í fyrstu røð, og síðani tað lívfrøðiliga, sum ein neyðturvilig treyt fyri framhaldandi, at kunna fiska búskaparliga burðardygt.

Onkur vil meina, at um vit fiska lívfrøðiliga burðardygt, fáa vit størst móguliga mongd upp úr sjó-

num, og harvið røkka vit tí búskaparliga málinum.

Hettar er ein stór mis­skiljing, tí málið er ikki størst mógulig mongd, sum í eini fiskikapping. Málið harafturímóti er, at vit fiska tað loyvdu mongdina so bíliga sum til ber, fyri at fáa størst móguligt búskaparligt avkast.

Og her er tað, at okkara fiskidagaskipan hevur spælt so logandi fallitt. Allar tær mongu reguleringar og avmarkingar, fyri í fyrsta umfari at náa tí lívfrøðiligu burðardygðini, mótvirka tí búskaparliga, og darva og pína vinnuna, so hon hevur ligið mest sum í andaleypti øll árinum, fiskidagaskipanin hevur verið í gildi.

Vit eiga at venda byttuni á høvdið, og seta tað búskaparliga fyrst, og síðani taka atlit at tí lívfrøðiliga, fyri at langtíðar tryggja tað búskaparliga, men altíð á ein slíkan hátt, at tað skaðar ikki tað búskaparliga.

Útgangsstøði skal tí vera, at allar avmarkingar, so sum í dagatali, stongdum leiðum, skipastøddum, motorstøddum, skipabólkum, reiðskapi og so framvegis, skulu avtakast. Loyvt skal verða at fiska altíð, allastaðni, við øllum skipum og við øllum reiðskapi, óavmarkað.

Tó skulu fyra treytir uppfyllast:

- Tað skal ikki fiskast meira enn ásett mongd úr hvørjum stovni sær

- Ungfiskur skal ikki fiskast
- Gýtingarfiskur skal ikki fiskast
- Útblaking er ikki loyvð

Tryggjast skal, at ásettu treytir verða fylgdar, men tað skal gerast við eftirliti og revsing fyri brot, og ikki við tekniskum reguleringum, tí vinnan skal hava fullkomiliga fríar teymar, bara hon heldur ásettu treytir, tí bert á tann hátt maksimera vit búskaparliga avkastið.

Utopi, heldur onkur. Kanska, men hettar eigur í hvussu so er at vera útgangsstøði, tí, við at tryggja vinnuni so fríar teymar og so víðar ræsur sum til ber, geva vit henni bestu for-

treytir fyri størst móguligum búskaparligum avkasti. Treyðugt so, onkur avmarking má gerast, til tess at taka serlig atlit, men lat tað vera undantakið, heldur enn regluna.

Ein treyt, fyri at kunna gera hettar, er, at vit sleppa fiskidagaskipanini, og fara yvir til eina kvotaskipan.

Tað munagóða eftirlit, ið krevst, meti eg, kostar ein evarska lítlan brotpart av tí, fiskidagaskipanin hevur kostað okkum í mistum inntøkum.

Á henda hátt gagnnýta vit fiskastovnarnar fræ­gast, og fiskivinnan fær bæði búskaparligar og tekniskar fortreytir fyri endurnýggjan.